

”Europas bild av Marocko är felaktig”

Lars Björk har besökt de ockuperade delarna av Västsahara flera gånger. Han menar, att västsaharierna är förvånansvärt välinformerade trots bristen på fria medier. Informationen sprids snabbt mellan ockuperat område och flyktinglägren tack vare bland annat mobiltelefonerna. Västsaharierna är alltså inte så isolerade som man skulle kunna tro.

Men den totalitära lagstiftningen är ett stort problem. Bilden i Europa av Marocko som ett fritt demokratiskt arabland är felaktig. Detta får naturligtvis också effekt på synen på Västsaharafrågan. Om västsaharierna hade kunnat uttrycka sig fritt, hade kanske bilden varit en annan.

Marocko ville från början 1975 marockanisera västsaharierna, men detta misslyckades.

2005, när intifadan började, förflyttades polis och militär in till städerna från armén. I varje gathörn fanns det en polis

eller en militär. Så är det inte nu, menar Lars Björk. Protesterna är inte lika många. De kommer och går och kan vara svåra att förutsäga. Dakhla hade varit lugnt, men strax efter att LB lämnade landet, slogs en demonstration ned brutalt. Man kan alltså lätt få en felaktig bild.

Kontrollerna är många för kontrollens egen skull. ”Vad gör du här?” är en vanlig fråga.

Det är också uppenbart, att västsaharierna är rädda för att yttra sig. Överallt i El Aaiún ser man porträtt på den marockanske kungen.

Manifestationer kräver polistillstånd men det är olagligt att ifrågasätta Marockos rätt till Västsahara. Därför är manifestationerna små och korta. Det kan röra sig om tre till fem personer som ropar slagord och viftar med Polisarios flagga. Manifestationen kan växa snabbt och dra med sig 20-50 personer. När polisen

kommer, upplöses folksamlingen snabbt.

Demonstrationerna kan också röra sig om protester mot att personer gripits eller mot förhållandena i fängelserna.

Under de två år som gått har intifadan förändrats. Det var något lugnare i februari.

- Alla västsaharier som jag har träffat, vill ha slut på ockupationen. Så har det alltid varit ända sedan ockupationens början, säger Lars Björk.

98% av protesterna är icke-våld, menar han, men hur mycket stryk är västsaharierna beredda att ta utan att slå tillbaka? Frustrationen och besvikelsen är stor. Stenkastning är hittills det enda våldssamma som har förekommit.

Tid är något västsaharierna har gott om. Många har blivit av med sina jobb eller så har aldrig haft några.

Lena Thunberg

